

HEINRICH
BÖLL
STIFTUNG

**Şiddeti Frenliyoruz!
Sınırları Çiziyoruz!
Final Yayını**

MOR SALKIM KADIN DAYANIŞMA DERNEĞİ

ŞİDDETİ FRENLİYORUZ , SINIRLARI ÇİZİYORUZ!

Ekim 2022

Hazırlayanlar:

İclay Polat

Burcu Üzümcüler

Katkı Sağlayanlar:

Dilek Üzümcüler

Grafik Tasarım:

Emin Türker Dolgun , İclay Polat

Mor Salkım
Kadın Dayanışma Derneği

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği

Konak Mahallesi Seçkin Sokak No:23

16110 Nilüfer/BURSA

GSM: 0 531 033 88 44

Fax: 0 224 451 99 20

morsalkimdernegi@hotmail.com

morsalkimdernegi@gmail.com

www.morsalkim.org.tr

"Bu kitapçık Heinrich Böll Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğinin sorumluluğu tamamıyla Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği'ne aittir ve hibe desteği veren kuruluşun görüşlerini yansıtmamaktadır."

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	4
1. PROJE ÖYKÜSÜ.....	5
2. ŞİDDETİ FRENLİYORUZ I.FAZ (BURSA) PROJE SÜRECİ VE ÇIKTILARI	6
3. ŞİDDETİ FRENLİYORUZ II.FAZ “EDİRNE'DEN VAN'A ŞİDDETİ FRENLİYORUZ” (EDİRNE,MERSİN,VAN,TRABZON) PROJE SÜRECİ VE ÇIKTILARI	7
4. ŞİDDETİ FRENLİYORUZ EĞİTİCİ EĞİTİMİ.....	10
5. ŞİDDETİ FRENLİYORUZ III.FAZ “SINIRLARI ÇİZİYORUZ, ŞİDDETİ FRENLİYORUZ” (İĞDIR, GAZİANTEP, MARDİN, BİTLİS, EDİRNE,MERSİN) PROJE SÜRECİ VE ÇIKTILARI	13
6. ŞİDDETİ FRENLİYORUZ PROJESİ İL DENEYİMLERİ	18
6.1 EDİRNE KADIN YAŞAM MERKEZİ DERNEĞİ.....	19
6.2 MERSİN MİMOZA KADIN DERNEĞİ.....	21
6.3 KAMER VAKFI GAZİANTEP ŞUBESİ.....	22
6.4 KAMER VAKFI BİTLİS TEMSİLCİLİĞİ.....	25
6.5 KAMER VAKFI İĞDIR TEMSİLCİLİĞİ	27
6.6 MARDİN KAMER VAKFI KIZILTEPE TEMSİLCİLİĞİ	30
7. ŞİDDETİ FRENLİYORUZ YAYGINLAŞIYOR “SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK”	32

ÖNSÖZ

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği şiddetin önlenmesi, cinsiyet eşitliği sağlanması ve kadın güçlenmesine dair 10 yıl aşkın süredir Bursa ilinde kadın da(ya)nışma merkezleri ve 7/24 şiddet hattı ile hizmet vermektedir. Türkiye'nin birçok ilinden danışanlar dernek dayanışma merkezi yada şiddet hattına ulaşmaktadır. Mor Salkım'a bugüne kadar (2012- 2022 Kasım ayı verileri) 13 bin 662 Kadın ve 8 bin 235 çocuğa ulaşmıştır. Kadınların 725'i mülteci, 21'si Trans, 32'si Engellidir. Dayanışma merkezini 260 erkek aramıştır. Her yıl hattına ve danışma merkezine ulaşan bireylere ve yaşadıkları şiddete dair veri raporu yayınlayan Mor Salkım kadına yönelik şiddet önlenmesinde önemli etkenlerden birinin kadınların şiddete maruz kaldıklarında ulaşabilecekleri mekanizmalara dair bilgi edinemediklerini tespit etmiştir. Özellikle mekanizmalara erişim, yasal süreçlerin işleyişine dair alan çalışmaları yanısıra erkeklerle şiddet önlenmesine dair bilgilendirme ve farkındalık çalışmaları yürütmektedir.

Alan projelerinden 'Şiddetsiz bir dünya' ile erkek çalışmalarını başlatan Mor Salkım 'Erkek Diliyle Şiddeti Konuşuyoruz' farkındalık çalışmasını her yıl geleneksel hale getirmiştir. Rol model erkeklerin

şiddetin önlenmesine dair söylemleri yanısıra kendi yaşamlarında aile içi ve sosyal yaşamlarında yaşadıkları ve gözlemedikleri cinsiyet temelli şiddeti aktarmaları ile kamuoyunda farkındalık sağlamaktadır. Pandemi dönemi ile birlikte artan şiddet derneğin alan çalışmalarında kadınların şiddet önleme mekanizmalarına ulaşmalarını desteklemek için HeinrichBöllStiftung Türkiye temsilciliği hibe desteği ile 'Şiddet Maske Olma' projesi ile eczanelerden kadınların şiddet görmeleri durumunda ulaşabilecekleri mekanizmalara dair bilgilendirme yayınların dağıtılmıştır. Şiddeti Frenliyoruz projesinde hem erkek çalışmalarını hemde kadınların şiddetle mücadele mekanizmalarına ulaşmalarını güçlendiren bir çalışmadır. Taksi şoförleri ile yapılan ayrımcılık, cinsiyet eşitliği, şiddetsiz iletişim ve şiddetle mücadele mekanizmaları eğitimleri yanısıra şiddetle mücadele mekanizmalarını anlatan broşür, yayınların ve şiddet hattı sticker araçlarda yer alması şiddete maruz kalan kadınların taksi kullanmaları durumunda mekanizmalara ulaşmalarını kolaylaştırmıştır.

Maalesef ki Türkiye'de haberlere yansıyan en az 2021 yılında 339 kadın 2022 Kasım itibarıyla 310 kadın cinsiyetinden dolayı yaşamını yitirmiştir. Şiddetle mücadeleye dair bilgilendirme cinsiyet ayırmaksızın farkındalık sağlayacağı gibi şiddet mekanizmalarına dair bilgilendirme kadınların şiddet döngüsünü kırmaları ve destek almalarına katkı sunacaktır.

Şiddete dur demek için hep birlikte

"Şiddeti Frenliyoruz"

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği
Proje Ekibi

1. PROJE ÖYKÜSÜ

Kadın ve insan haklarında uzun yıllardır sivil toplum örgütleri içerisinde çalışmalar yürütme sürecimde 2012 yılında bir grup aktivist arkadaşımın Bursa ilinde özellikle kadın ve çocuğa yönelik şiddet alanında sürdürülebilir çalışmalar yürüten sivil toplum örgütüne dair eksikliği fark ettik. Ve bir grup aktivist kadın Mor Salkım kurulması ile beraber kadınların şiddet ortamından uzaklaşabilmeleri, danışıp dayanışabilecekleri ve eşitlikçi, yargılanmadan profesyonel kişiler tarafından dinlenebileceği oluşturduk. Hukuki ve psikolojik destek ve şiddet hattımız ile beraber sahada birçok proje ile cinsiyet eşitliği sağlanması, ayrımcılık önlenmesi, kadın ve çocuğa yönelik şiddet engellenmesine dair çalışmalar yürüttük. Şiddeti Frenliyoruz proje öyküsünde bu yolda tüm arkadaşlarımla yürürken ve bu çalışmalarda haberdar bir taksi şoförü sözleri ile başladı.

Bursa ilinde yerleşim yerime yakın bir taksi durağım vardır. Araçlarına bindiğimde dernek çalışmalarımı sorarlar anlatırım. Şoför arkadaşlar şahit oldukları ve bazen kendilerine yöneltilen şiddetten bahsederler. Yine bir gün bindiğim bir takside şoför yaşadığı bir olayı benimle paylaştı. Gece yarısı erkek şiddetine maruz kalmış ve olduğu yerden üzerinde ev kıyafetleri hatta terlikleri ile zor kaçmış kadından bahsetti. Parası olmadığı için ne yapacağını bilmeyen hatta nereye gideceği hakkında hiçbir fikri olmayan ve olması mümkün olmayan şiddet görmüş bir kadın. Şoför o an yaşadığı çaresizlikten bahsetti. Nereye götürmeliydim, nereyi aramalıyım, kadın için ne yapabilirdim diyordu kendine. Derneğimizin hattını biliyordu ama o an aklına bile gelmemişti. Çünkü kadının yaşadığı şiddete birebir şahit olmak onu da ne yapacağını bilemez hale gelmişti. Yaşanan bu olay

sonucu 'Dilek abla biz ne yapabiliriz? Bize anlatın ne yapabiliriz nasıl yardımcı olabiliriz birlikte şiddeti önlemeye dair birşeyler yapalım' demesi bugün projenin öyküsünü oluşturdu.

Aktivist arkadaşlarımla toplandık ve projeyi oluşturduk. HeinrichBöllStiftung Türkiye Temsilciliği projemizi çok beğendi ve Türkiye, Dünyada daha önce uygulanmamış olması ayrıca erkeklerle çalışma yapılacak, kadınların şiddetle mücadele mekanizmalarına ulaşmasını destekleyecek olması çok yönlü amaca hizmet etmesini sağlayacaktı. Bursa ilinde ulaşmayı hedeflediğimiz çok üzerinde durak ve şoför ile çalışma gerçekleştirdik. Türkiye'de 4 ilin talebi ile 'Edirne'den Van'a Şiddeti Frenliyoruz' proje adı ile ilerlemeye devam etildi ve en son 6 ilde 'Sınırları Çiziyoruz,Şiddeti Frenliyoruz' ile sürdürülebilirliğini sağladık. Amacımız Türkiye'nin dört bir yanında insanlara ulaşmak. Proje fikrinin oluşmasını ve Bursa ilinde getirdiği ses ile diğer illerde sağlayan Bursa Şoförler ve Otomobilciler Odası yönetimi ve destek veren tüm durak şoförlerine, Edirne'den Van'a ve 'Sınırları Çiziyoruz, Şiddeti Frenliyoruz' ile çalışmayı yürüten oda temsilcileri ve kadın aktivist dostlarımıza teşekkür ederiz

Türkiye her ilinde adım adım 'Şiddeti Frenliyoruz' demek için devam ediyoruz...

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği
Dilek ÜZÜMCÜLER

2. ŞİDDETİ FRENLİYORUZ I.FAZ (BURSA) PROJE SÜRECİ VE ÇIKTILARI

Türkiye’de ilk kez uygulanan ‘Şiddeti Frenliyoruz’ projesi Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği, Bursa Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası işbirliği ve HeinrichBöllStiftung Derneği Türkiye Temsilciliğimiz hibe desteği ile 2020 yılı Mart ayında başlamıştır. Mor Salkım Derneği 7/24 şiddet hattı ve Bursa ilinde olan danışma merkezinden hizmet alan şiddete maruz kalan kadınlar ile görüşmeleri sonucunda kadınların şiddet ortamından uzaklaşma durumunda özellikle gece taksi kullandıklarını tespit etmiştir. Ayrıca proje öyküsünde belirtildiği gibi taksi şoförlerinin, Mor Salkım ile paylaşımlarında araçlarına şiddet gören bir kadın bindiğinde nereye götürüleceği ve ne yapabileceklerine dair bilgi eksiklikleri olduğundan kaygılandıkları tespit edilmiş ve projenin oluşturulmasına karar verilmiştir.

Şiddeti Frenliyoruz projesi, şiddete maruz kalan kadınların şiddetle mücadele mekanizmalarına ulaşmalarına dair başvuru mekanizmalarının yaygınlaştırılması, şiddetle mücadeleye dair erkeklerle yönelik çalışmaların gerçekleştirilmesi ve bilgilendirilmesi sağlanmasını amaçlamaktadır

Bursa ilinde Bursa Şoförler ve Otomobilciler Odası ile Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği arasında işbirliği protokolü imzalanmıştır. Protokol kapsamında şiddetle birlikte mücadeleye dair manifesto yazılmıştır. Öncelikle yönetim kuruluna ayrımcılık, cinsiyet eşitliği, şiddetle mücadele mekanizmaları içeren eğitim çalışması gerçekleştirilmiştir. Daha sonra taksi şoförlerine seminerler gerçekleştirilmiş

şiddet hattı olan broşür, sticker ve mekanizmanın yasal sürecin aktarıldığı kitapçıklar verilmiştir.

Mudanya Şoförler ve Otomobilciler odasının da sürece dahil olma talebi ile Bursa’nın Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer ve Mudanya merkez ilçelerinde taksi şoförlerine ulaşılmıştır. Açılış toplantısı gerçekleştirilmiş ve projenin öyküsü, adımları kamuoyu ile paylaşılmıştır. Seminerler ve sonrasında taksi durakları eğitmenler, dernek ekibi ve şoförler odası yönetimi ile ziyaret edilmiştir. Tüm duraklarda aynı eğitimler aktarılmış ve katılan şoförlere katılım belgesi verilmiştir. Tüm araçlara şiddet hattı stickerları takılmış ve araçlarda broşür ile el kitapçıklarına yer verilmiştir. Tüm duraklara şiddetle birlikte mücadeleyi deklare eden manifesto asılmıştır. Bursa ilinde 34 taksi durağına ulaşıldığını, şiddeti frenliyoruz manifestoların 18 durakta yer aldığını ayrıca yüz yüze eğitim/durak ziyaretleri, uygulanan anketler ile Bursa ilinde 1.390 şoför ve 509 taksi aracına ulaştı.

Eğitimler sonrasında şoförlere anket uygulandı. Anketlerin sonuçlarına göre;

Eğitim ve anketlere katılan ; %85 Orta ve lise eğitiminde olan 25-65 yaş arasında erkek katılımcılar dair %99.5 projenin Faydalı Olduğunu, %100 Projenin yaygınlaşması ve farklı illerde uygulanması etkili olacağını, %98 Eğitimde bilgileri iş hayatımda kullanabileceğini, %99 Öğrendiği bilgileri çevresiyle

paylaşacağını ve %99.5 aktarılan bilgileri faydalı olduğunu beyan etti.

Projenin son faaliyeti olarak Oda işbirliği ile kısa film çalışması gerçekleştirilmiştir. Kısa film ile amaç şiddetle mücadele mekanizmalarına dair bilgi vermek ve farkındalık sağlamaktır.

Filme :"<https://www.youtube.com/watch?v=la9xrPULxW8&t=22s>" linkinden ulaşabilirsiniz

Projenin Almira Otel'de gerçekleşen Kapanış toplantısına; Bursa Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası Başkanı Hasan Topçu, Mudanya Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası Başkanı Hikmet İlhan ve Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği Başkanı Dilek Üzümcüler' in yanı sıra; Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürü Hasan Yılmaz, Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdür Yardımcısı Oya Demirel, Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM) Müdürü Füsun Serim, Oda ve dernek Yönetim Kurulu üyeleri ve basın mensupları katıldı. Kapanış toplantısında proje sonuç verileri ile kısa film gösterimi gerçekleştirildi. Proje katkı sunanlara ve projenin hibe sağlayıcısı olan derneğimize teşekkür edildi. Katılan basın mensuplarına projenin sürdürülebilirliğine dair bilgi verildi.

Proje eğitimlerine, kapanış ve açılış toplantısı, kısa filmine ait videolara MOR SALKIM KADIN DAYANIŞMA DERNEĞİ Youtube hesabından ulaşabilirsiniz.

Sınırları Çiziyoruz!

Proje sürecinden uygulanan anketler ve medya ilgisi ile geri dönüşler projenin diğer illerde yaygınlaştırılmasına dair etüd çalışmalarına başlanmasını sağlamıştır. Türkiye'nin birçok ilinde sivil toplum örgütlerinde projeyi uygulama ve yaygınlaştırmak için talep gelmiştir. Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği, Şiddet Frenliyoruz projesi ikinci fazı için 4 şehir ve üçüncü fazı için 6 şehir için çalışmalara başlamıştır. Proje ikinci ve üçüncü fazına dair uygulama ve sonuçlara el kitabında yer verilmiştir.

3. ŞİDDETİ FRENLİYORUZ II.FAZ "EDİRNE'DEN VAN'A ŞİDDETİ FRENLİYORUZ" (EDİRNE, MERSİN, VAN, TRABZON) PROJE SÜRECİ VE ÇIKTILARI

Projenin sürdürülebilirliğine dair Edirne'den Van, Trabzon'dan Mersin'e talep eden kadın örgütleri ile paylaşımlarda bulunuldu. Projenin ikinci fazına ilişkin Edirne Kadın Merkezi Dayanışma Derneği (EKAMEDER), Van Star Kadın Derneği, Trabzon Kadın Yaşam Merkezi Derneği ve Türk Anneler Derneği Trabzon Şubesi, Mersin Mimoza Kadın Derneği ile toplantılar gerçekleştirdi ve proje partnerleri belirlendi.

Yerellerinde bulunan Şoförler ve Otomobilciler odaları ile ilk görüşmelerini tamamlayan örgütler fizibilite çalışmaları yaparak Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği ile paylaştı ve illerindeki Şoförler Odaları ile protokol hazırlıkları başlatıldı.

Projede amaç, proje ilk fazı ile aynı doğrultu da taksii şoförlerini;

-Ayrımcılık, toplumsal cinsiyet ve cinsiyet temelli şiddet, kadına ve çocuğa yönelik şiddetle mücadelede yasal süreçler ve mekanizmalar hakkında bilgilendirmesi

-Şiddete maruz kalan bir kadının taksii kullanması durumunda yasalara ve yönlendirilecek kurumlara dair bilgilencmeleri sağlanması

-İllerin Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odaları ile işbirliği yapılması

-Oda ve dernek işbirliği ile 'Şiddeti Frenliyoruz' manifestosu imzalanması

-Sivil toplum örgütlerinden eğitici ekibi oluşturulması

-Belirlenen duraklarda manifestoya yer verilmesi

-Taksilerde 5 dilde (Türkçe, Arapça, İngilizce, Kürtçe, Bulgarca) hazırlanan broşürlerin ve kitapçıkların yer alması

-Araçlarda bulunan materyallerle 7/24 şiddet hattı yaygınlaşması ile farkındalık sağlanması

-Yerel işbirliğinin güçlendirilmesi

-Yerelde kadınların şiddet durumunda ulaşabilecekleri mekanizmalara dair bilgilencerek güçlenmesi

-Erkeklerin kadına yönelik şiddet ve mücadele mekanizmalarına dair bilgilencmesi

Edirne'den Van'a 'Şiddeti Frenliyoruz'

Projenin ikinci fazında Edirne Kadın Merkezi Dayanışma Derneği (EKAMEDER), Van Star Kadın Derneği, Trabzon Kadın Yaşam Merkezi Derneği ve

Türk Anneler Derneği Trabzon Şubesi, Mersin Mimoza Kadın Derneği ile toplantılarını gerçekleştirdi ve proje protokolü imzalandı. Edirne, Trabzon, Mersin ve Van Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası ile sivil toplum örgütleri 8 Mart Dünya Kadınlar Günü haftasında her il protokol imzaladığı Şoförler Oda'sı ile Şiddeti Frenliyoruz Manifestolarını imzaladı ve yerelde farkındalık sağlayarak ses getirdiler.

Şiddeti Frenliyoruz Sınırları Çiziyoruz!

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği, Edirne Kadın Merkezi Dayanışma Derneği ve Edirne Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası, **Şiddeti Frenliyoruz, Sınırları Çiziyoruz!** projesi ile kadına yönelik şiddete sıfır tolerans diyor.

- Kadına yönelik şiddet insan hakları ihlalidir.
- Kadına ve çocuğa karşı her türlü şiddet uygulamak, şiddet uygulayana seyirci kalmak suçtur.
- Şiddet, kadının değii tüm toplumun sorunudur.
- Toplumsal cinsiyet eşitliğinin önündeki en büyük engeldir.

Bu sebeple, bu proje ile,

- Ayrımcılığa mücadele etmeyi,
- Toplumsal cinsiyet eşitliğine katkı sağlamayı,
- Cinsiyet temelli şiddete karşı koymayı,
- Şiddetsiz iletişim kurmayı,
- Kadın ve çocuğa yönelik şiddetle mücadelede yasal mekanizmalara erişilmesine yardım etmeyi, Taahhüt ediyoruz.

BİRLİKTE ŞİDDETI FRENLİYORUZ!

Dilek Üzümcüler
Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği
Edirne

Şahide Ağaoglu
Edirne Kadın Merkezi Dayanışma Derneği
Edirne

Ali Şahin
Edirne Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası
Edirne

8 Mart 2022

ŞİDDETI FRENLIYORUZ II. FAZI EDİRNE'DEN VAN'A PROJE ÇIKTISI

Bursa ilinde başlayan 'Şiddeti Frenliyoruz' Projesi ile 34 taksii durağına materyaller ulaştırıldı, şiddeti frenliyoruz manifestoları 18 durakta yer aldı ayrıca yüz yüze eğitim/durak ziyaretleri, uygulanan anketler ile 1.390 şoför ve 509 taksii aracına ulaşıldı.

Projenin ikinci fazında 'Edirne'den Van'a Şiddeti Frenliyoruz' adı ile devam eden proje ile Edirne ilinde

9 Taksi durağı ve 125 şoföre, Mersin ilinde 12 Taksi durağı ve 150 şoföre, Van ilinde 5 Taksi durağı ve 50 şoföre, Trabzon ilinde 5 Taksi durağı ve 95 şoföre ulaşıldı. Projenin ikinci fazı işbirlikleri ve özellikle pandemi dönemine rağmen sivil toplum örgütlerinin özverili, gönüllü çalışmaları ile 31 durak 420 şoföre ulaşılmasını sağladı.

Proje ilk fazı dikkate alındığında Türkiye'de 'Şiddeti Frenliyoruz' projesi ile 65 taksi durağı ve 1810 şoföre ulaşıldı.

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği Türkiye'nin her bir köşesine projeyi yaygınlaştırmayı hedeflemektedir. İşbirliği yapılan dernekler ve ulaşılan şoförlerde projenin yaygınlaşması gerektiğine dair geri dönüşlerde bulunmuşlardır.

Taksi Şoförleri;

Şoförler eğitimler sonrasında uygulanan eğitimlerde bilgi edindikleri ve çevreleri ile paylaşacaklarını, iş yaşamlarına bilgilerden faydalanacaklarını belirttiler. Projenin etkisi ve devamlılığının olmasını yinelediler. Proje kapsamında dört ilde işbirliği yapılan sivil toplum örgütleri projenin Türkiye'nin her yerine yaygınlaşması hatta illerinde devam etmesine dair teşvik edici geri bildirimler verdiler. Ayrıca sürdürülebilirliğe dair raporlarında öneriler sundular.

Proje yerel basın organlarında ilgi gördü. Erkeklerin cinsiyet temelli şiddet dair farkındalık kazanmaları ve şiddetle mücadele mekanizmalarına dair bilgi edinmelerine dair etkili çalışmalar oldu.

İşbirliği Gerçekleştirilen Dernekler;

Edirne Kadın Merkezi Dayanışma Derneği; Edirne ilinde pandemi süreci tamamlandıktan sonra geniş katılımlı seminerlerin verilmesi ve taksi şoförleri

yanısına toplu taşıma araçlarına yönelik eğitimlerin yapılmasını önermektedir. Projenin sürmesi durumunda Edirne ilinde çalışmalarını devam ettirmeyi planlamaktadır. Materyallerin etkili olduğu ayrıca proje kapsamında billboardlarda yayınlanmasının ilde farkındalık sağlayacağını belirtmektedir.

Mersin Mimoza Kadın Derneği; Mersin ilinde projenin sürdürülebilirliği olması durumunda illerinde çalışmaya devam etmeyi planlamaktadır. Taksi şoförleri yanısıra dolmuş şoförleri ile çalışmanın etkili olacağını önermektedir. Projenin bir sonraki fazı olması durumunda basın ayağının daha güçlendirilerek kullanılmasının etkili olacağını belirtmektedir

Van Star Kadın Derneği; Türkiye'nin her yerinde uygulanması gerektiği, proje devam etmesi durumunda proje adına sosyal medya hesapları açılmasını önermektedir. Van ilinde her zaman destek vermek istediklerini belirtmektedirler.

Trabzon Yaşam Kadın Merkezi Derneği Ve Türk Anneler Derneği; Baro kadın hakları komisyonu ve kadın sivil toplum örgütleri ya da gönüllülerle, ilçelerde toplu eğitimler ve ardından alan ziyaretlerinin yapılması önermektedir.

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği olarak 'Edirne'den Van'a Türkiye'nin dört bir yanında 'Şiddeti Frenliyoruz' demek için çalışmaya, işbirlikleri yapmaya devam edeceğiz...

4. "Şiddeti Frenliyoruz" EĞİTİCİ EĞİTİMİ

Projenin Bursa ili sonrasında yaygınlaşması için illerde işbirliği gerçekleştiren sivil toplum örgütlerinde aktivist ekibi ile bir eğitici eğitimi yapıldı. Özellikle toplumsal cinsiyet eşitliği konusuna hakim olan katılımcılarda özellikle her ilde bir avukat olması gerekliliği göz önüne alındı.

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği

HEINRICH BELL STIFTUNG

TAKSİ

Şiddeti Frenliyoruz
Sınırları Çiziyoruz!

Eğitici Eğitimi Başlıyor!

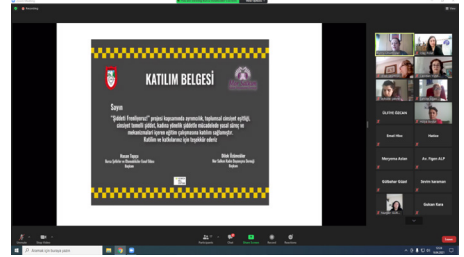
11 Mayıs Çarşamba 9:30-16:00
12 Mayıs Perşembe 9:30-12:00

KAMER EKAMEDEP Menteşe

Eğitim işbirliği yaptığımız sivil toplum örgütlerine özeldir.

İkinci fazda Edirne, Mersin, Van, Trabzon kadın örgütlerinden 20 kişi katılım sağlandı. Üçüncü fazda Gaziantep, Iğdır, Bitlis, Mardin, Kızıltepe, Mersin ve Edirne kadın örgütlerinden 30 kişi katılım sağlandı.1.5 gün süren ve online platformda gerçekleştirilen Eğitici Eğitimini Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği uzman ekibinden; Av. Aybüke ÇakırelŞenzek, Uluslararası cinsiyet eşitliği ve sosyal içerme Uzmanı Burcu Üzümcüler, Kapasite Geliştirme Uzmanı İlay Polat ve Uzm.Psk. Saliha Türksöz Kaplan gerçekleştirdi.

Eğitici eğitimine; ayrımcılık ve Toplumsal cinsiyet yaklaşımı, Cinsiyete dayalı şiddet, Şiddetle Mücadelede mekanizmalar, Şiddetle Mücadelede yasal süreçler, Şiddete Maruz Kalan kişi ile iletişim teknikleri, İletişimde duygu yönetimi-Stres ve öfke kontrolü (şiddetsiz iletişim), Yetişkin eğitim teknikleri konuları yer aldı. Bursa ilinde uygulanan ilk fazda sahada şoförlere hangi bilgilerin aktarıldığı, örnek sunum paylaşıldı. Yaşanan dirençler, karşılaşılan soruları içeren bölüm 'Eğitmenlere yol haritası ve sıkça gelen sorular' başlığı altında aktarıldı. Eğitim sonrası eğitime dair değerlendirme ve öneriler içeren anket çalışması yapıldı.

Eğitim Gündem

1.GÜN

Süre	Konu	Eğitmen
09:30-10:00	Tanışma	Burcu Üzümcüler
10:00-11:00	Ayrımcılık ve Toplumsal cinsiyet yaklaşımı	Burcu Üzümcüler
11:00-11:15	Ara	Burcu Üzümcüler
11:15-12:00	Cinsiyete dayalı şiddet	Burcu Üzümcüler
12:00-13:00	Öğle arası	
13:00-13:45	şiddetle mücadele mekanizmaları	İclay Polat
13:45-14:30	şiddetle Mücadelede yasal süreçler	Aybüke Çakırel
14:30-14:45	Ara	
14:45-15:15	şiddete Maruz Kalan kişi ile iletişim teknikleri	Burcu Üzümcüler
15:15-16:45	İletişimde duygu yönetimi-Stres ve öfke kontrolü (şiddetsiz iletişim)	Saliha TürksözKaplan
16:45-17:00	Günün Değerlendirmesi	Burcu Üzümcüler

2.GÜN

Süre	Konu	Eğitmen
9:30-10:00	Güne Başlangıç	İclay Polat-Burcu Üzümcüler
10:00-10:45	Yetişkin eğitim teknikleri	Burcu Üzümcüler SalihaTürksöz Kaplan
10:45-11:00	Ara	
11:00-12:00	Ne anlatıyoruz? (Eğitmenlere yol haritası ve sıkça gelen sorular)	Burcu Üzümcüler,AybükeÇakırel, İclay Polat
12:00-12:15	Ara	
12:15-13:15	şiddetle mücadelede yasal süreç (Eğitmenlere yol haritası ve sıkça gelen sorular)	Aybüke Çakırel
13:15-13:30	Değerlendirme ve Kapanış	

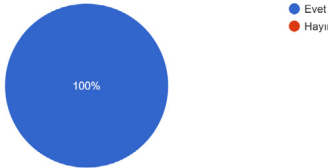
Eğitici eğitimi sonunda Gaziantep, Iğdır, Bitlis, Mardin, Edirne, Mersin illerinde Eğitici Eğitimi alan 30 kişi proje eğitmeni oldular ve sertifikaları verildi.

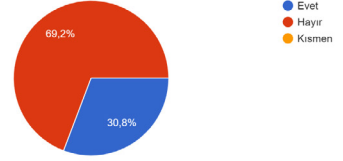
Eğitim Değerlendirme Anket Sonuçları

Eğitim sonunda katılımcılara uygulanan eğitim değerlendirme anketi sonuçlarına dair grafikler aşağıdaki gibidir. Katılımcılar eğitimin online olmasının yararlanma düzeyini etkilediklerini, bilgilerin kendilerine zamanında ulaştığını, eğitim kapsam ve içeriğinden memnun kaldıklarını, sivil toplum çalışmalarına katkı sağladığını ve yeni bilgi beceriler kazandıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca iletişimde duygu yönetimi ve şiddet gören kişi ile iletişim tekniklerini en ilgi çeken konular olduğuna dair yanıt vermişlerdir.

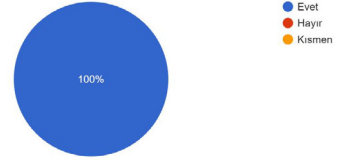
1. Eğitime katılımınız ile ilgili bilgiler size zamanında ulaştı mı?
13 yanıt

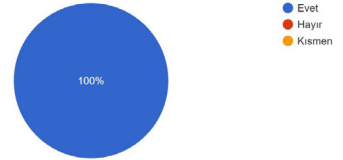
2. Eğitimin online olması, katılımınızı ve yararlanma düzeyinizi etkiledi mi?
13 yanıt

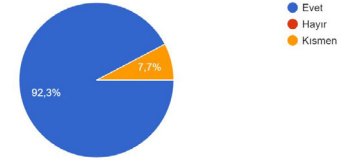
3. Eğitimin içeriği ve kapsamı eğitim amaçlarına uygun ve yeterli miydi?
13 yanıt

4. Eğitim sivil toplum çalışmalarınıza katkı sağladı mı?
13 yanıt

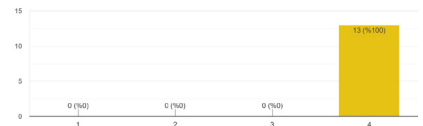
5. Eğitim uygulayabileceğiniz yeni bilgi ve beceriler kazandırdı mı?
13 yanıt

6. Eğitimde en çok ilgi duyduğunuz ve en az ilgi duyduğunuz konular hangileriydi?
13 yanıt

7. Eğitimi genel olarak değerlendirir misiniz?
13 yanıt

5. ŞİDDETİ FRENLİYORUZ III. FAZ "SINIRLARI ÇİZİYORUZ, ŞİDDETİ FRENLİYORUZ" (İĞDIR, GAZİANTEP, MARDİN, BİTLİS, EDİRNE, MERSİN) PROJE SÜRECİ VE ÇIKTILARI

Şiddeti Frenliyoruz Sınırları Çiziyoruz!

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği, KAMER Vakfı İğdir Temsilciliği ve İğdir Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası, **Şiddeti Frenliyoruz, Sınırları Çiziyoruz!** projesi ile kadına yönelik şiddete sınır tolerans diyorum.

- Kadına yönelik şiddet insan hakları ihlalidir.
- Kadına ve çocuğa karşı her türlü şiddet uygulamak, şiddet uygulayana seyirci kalmak suçtur.
- Şiddet, kadının değeri tüm toplumun sorunudur.
- Toplumsal cinsiyet eşitliğinin önündeki en büyük engeldir.

Bu sebeple, bu proje ile,

- Ayrımcılıkla mücadele etmeyi,
- Toplumsal cinsiyet eşitliğine katkı sağlamayı,
- Cinsiyet temelli şiddete karşı kaymayı,
- Şiddetsiz iletişim kurmayı,
- Kadın ve çocuğa yönelik şiddetle mücadelede yasal mekanizmalara erişilmesine yardım etmeyi,

Taahhüt ediyoruz.

BİRLİKTE ŞİDDETİ FRENLİYORUZ!

İldece, Üzümçüler
Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği
Başkanı

Sarıgözü Kenan
KAMER Vakfı İğdir
Temsilciliği

Dernekçi Sinay
İğdir Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası
Başkanı

8 Mart 2022

Projenin sürdürülebilirliğine dair KAMER Vakfı il temsilcilikleri ile proje tanıtım toplantısı yapılarak talep eden kadın örgütleri ile paylaşımlarda bulunuldu. Projenin ikinci fazına ilişkin Edirne Kadın Merkezi Dayanışma Derneği (EKAMEDER) ve Mersin Mimoza Kadın Derneği üçüncü fazda kalan duraklar ile devam etmek istediklerini belirttiklerinden dolayı üçüncü faz çalışılacak illeri oluşturuldu. Edirne Kadın Merkezi Dayanışma Derneği, Mersin Mimoza Derneği,

Kamer Vakfı Gaziantep Şubesi, Kamer Vakfı Kızıltepe Temsilciliği, Kamer Vakfı İğdir Temsilciliği, Kamer Vakfı Bitlis Temsilciliği ile toplantılar gerçekleştirdi ve proje partnerleri belirlendi.

Yerlerinde bulunan Şoförler ve Otomobilciler odaları ile ilk görüşmelerini tamamlayan örgütler fizibilite çalışmaları yaparak Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği ile paylaştı ve illerindeki Şoförler Odaları ile protokol hazırlıkları başlatıldı.

Projede amaç, proje ilk fazı ile aynı doğrultu da taksi şoförlerini;

-Ayrımcılık, toplumsal cinsiyet ve cinsiyet temelli şiddet, kadına ve çocuğa yönelik şiddetle mücadelede yasal süreçler ve mekanizmalar hakkında bilgilendirmesi

-Şiddete maruz kalan bir kadının taksi kullanması durumunda yasalara ve yönlendirilecek kurumlara dair bilgilencmeleri sağlanması

-İllerin Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odaları ile işbirliği yapılması

-Oda ve dernek işbirliği ile 'Şiddeti Frenliyoruz' manifestosu imzalanması

-Sivil toplum örgütlerinden eğitici ekibi oluşturulması

-Belirlenen duraklarda manifestoya yer verilmesi

-Taksilerde 5 dilde (Türkçe, Arapça, İngilizce, Kürtçe, Bulgarca) hazırlanan broşürlerin ve kitapçıkların yer alması

-Araçlarda bulunan materyallerle 7/24 şiddet hattı yaygınlaşması ile farkındalık sağlanması

-Yerel işbirliğinin güçlendirilmesi

•Yerdele kadınlara şiddet durumunda ulaşabilecekleri mekanizmalara dair bilgilenererek güçlenmesi

•Erkeklerin kadına yönelik şiddet ve mücadele mekanizmalarına dair bilgilenesi

Sınırları Çiziyoruz 'Şiddeti Frenliyoruz'

Projenin üçüncü fazında Edirne Kadın Merkezi Dayanışma Derneği, Mersin Mimoza Derneği, Kamer Vakfı Gaziantep Şubesi, Kamer Vakfı Kızıltepe Temsilciliği, Kamer Vakfı Iğdır Temsilciliği, Kamer Vakfı Bitlis Temsilciliği ile toplantılarını gerçekleştirdi ve proje protokolü imzalandı. Edirne, Gaziantep, Mersin Tarsus, Mardin, Iğdır ve Bitlis illerinde Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası ile sivil toplum örgütleri 8 Mart Dünya Kadınlar Günü haftasında her il protokol imzaladığı Şoförler Oda'sı ile Şiddeti Frenliyoruz Manifestolarını imzaladı ve yerelde farkındalık sağlayarak ses getirdiler.

Farkındalık Materyalleri Ve İşbirliği Gerçekleştirilen Derneklerin Uygulama Sonrası Materyallere İlişkin Değerlendirmeleri

Sivil toplum örgütleri ve Oda arasında imzalanan manifestolar tüm taksi duraklarının isimlerine hazırlanarak Duraklara asıldı.

"Şiddeti Frenliyoruz Broşürleri"

İllerin ihtiyaçlarına göre şiddetten korunma önlem planı, şiddete uğrama durumunda izlenecek süreç, başvurulacak kurum ve kuruluşlara dair bilgilerin yer aldığı 5 dilde (Türkçe, Arapça, İngilizce, Kürtçe, Bulgarca) hazırlanan broşürlerin ve kitapçıklar taksi ve taksi duraklarında yer aldı.

ŞİDDET UĞRAMANIZDA ŞİKAYETİNİZ BİLİREBİLECEĞİNİZ KURUM VE KURULUŞLAR

Mer Sığınak Kadın Dayanışma Derneği
0531 923 88 44

- ☎ marşınakda
- ☎ merşınakda
- ☎ merşınakda

EKAHMER
0552 591 0 183

Mimoza Kadın Derneği
0324 227 37 36
0552 763 70 33

KAMER Vakfı
0530 664 44 10

KAMER VAKFI
☎ kamerwafidagci
☎ kamerwafidagci
☎ kamerwafidagci

Şiddeti Frenliyoruz
Sınırları Çiziyoruz!

ŞİDDETEN KORUNMAK İÇİN GÜVENLİK PLANI

Şiddetli eylemler için güvenlik planı hazırlamak, şiddetli eylemler sırasında telefonla ulaşarak yardım istemek, şiddetli eylemler sırasında kaçınabileceğiniz yerleri belirlemek, şiddetli eylemler sırasında kaçınabileceğiniz yerleri belirlemek, şiddetli eylemler sırasında kaçınabileceğiniz yerleri belirlemek.

Şiddetli eylemler için güvenlik planı hazırlamak, şiddetli eylemler sırasında telefonla ulaşarak yardım istemek, şiddetli eylemler sırasında kaçınabileceğiniz yerleri belirlemek, şiddetli eylemler sırasında kaçınabileceğiniz yerleri belirlemek, şiddetli eylemler sırasında kaçınabileceğiniz yerleri belirlemek.

Şiddetli eylemler için güvenlik planı hazırlamak, şiddetli eylemler sırasında telefonla ulaşarak yardım istemek, şiddetli eylemler sırasında kaçınabileceğiniz yerleri belirlemek, şiddetli eylemler sırasında kaçınabileceğiniz yerleri belirlemek, şiddetli eylemler sırasında kaçınabileceğiniz yerleri belirlemek.

Şiddetli eylemler için güvenlik planı hazırlamak, şiddetli eylemler sırasında telefonla ulaşarak yardım istemek, şiddetli eylemler sırasında kaçınabileceğiniz yerleri belirlemek, şiddetli eylemler sırasında kaçınabileceğiniz yerleri belirlemek, şiddetli eylemler sırasında kaçınabileceğiniz yerleri belirlemek.

Mer Sığınak Kadın Dayanışma Derneği
0531 923 88 44

- ☎ marşınakda
- ☎ merşınakda
- ☎ merşınakda

EKAHMER
0552 591 0 183

Mimoza Kadın Derneği
0324 227 37 36
0552 763 70 33

KAMER Vakfı
0530 664 44 10

KAMER VAKFI
☎ kamerwafidagci
☎ kamerwafidagci
☎ kamerwafidagci

خطة السلامة للحماية من العنف

Şiddetli eylemler için güvenlik planı hazırlamak, şiddetli eylemler sırasında telefonla ulaşarak yardım istemek, şiddetli eylemler sırasında kaçınabileceğiniz yerleri belirlemek, şiddetli eylemler sırasında kaçınabileceğiniz yerleri belirlemek, şiddetli eylemler sırasında kaçınabileceğiniz yerleri belirlemek.

Şiddetli eylemler için güvenlik planı hazırlamak, şiddetli eylemler sırasında telefonla ulaşarak yardım istemek, şiddetli eylemler sırasında kaçınabileceğiniz yerleri belirlemek, şiddetli eylemler sırasında kaçınabileceğiniz yerleri belirlemek, şiddetli eylemler sırasında kaçınabileceğiniz yerleri belirlemek.

Eğitime katılan katılımcıların listesi ve iletişimleri farklı eğitimler için kayıt altına alındı ve eğitim sonrasında anketler uygulandı. Proje etkisine dair geri dönüşler alındı.

Şiddeti Frenliyoruz!

Sınırları Çiziyoruz!

Anket

*Lütfen soruları dikkatlice okuyunuz ve size uygun seçeneği işaretleyiniz

1. Yaşınız: _____
2. Cinsiyetiniz: Kadın Erkek
3. Eğitim Durumunuz: Okur-Yazar değil Sadece Okur-Yazar İlikskul İlikskul Ortaokul Lise Üniversite Yüksek Lisans
4. Eğitimde aktarılan bilgiler faydalıydı: Evet Hayır
5. Eğitimde verilen bilgiler iş hayattamda kullanabilirim. Evet Hayır
6. Öğrendiğim bilgileri çevremle paylaştım. Evet Hayır

Şiddeti Frenliyoruz!

Sınırları Çiziyoruz!

Anket

*Lütfen soruları dikkatlice okuyunuz ve size uygun seçeneği işaretleyiniz

1. Yaşınız: _____
2. Cinsiyetiniz: Kadın Erkek
3. Eğitim Durumunuz: Okur-Yazar değil Sadece Okur-Yazar İlikskul İlikskul Ortaokul Lise Üniversite Yüksek Lisans
4. Eğitimde aktarılan bilgiler faydalıydı: Evet Hayır
5. Eğitimde verilen bilgiler iş hayattamda kullanabilirim. Evet Hayır
6. Öğrendiğim bilgileri çevremle paylaştım. Evet Hayır

Eğitilmelere katılan şoförlere katılım belgesi verildi. Eğitici eğitimi hazırlayan ekibe ve illerde eğitmen ekiplerine plaket ile teşekkür edildi. Ayrıca illerde şoförler odası başkanlarına sivil toplum örgütleri teşekkür ziyareti düzenlediler.

KATILIM BELGESİ

Sayın _____

"Şiddeti Frenliyoruz, Sınırları Çiziyoruz!" projesi kapsamında ayrımcılık, toplumsal cinsiyet eğitliği, cinsiyet temelli şiddet, kadına yönelik şiddetle mücadelede yasal süreç ve mekanizmaları içeren eğitim çalışmasına katılım sağlamıştış. Katılım ve katılarınız için teşekkür ederiz.

Dilek Üzümçüler
Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği
Başkan

Çiğdem Güçöz
Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği
Başkan

Durum Şerif
Tuzen Şoförler ve Trafikörlükler Kurul Başkanı

Sayın Uzm. Psikolog Saliha Kaplan Türkoğlu

"Şiddeti Frenliyoruz" projemizin "Sınırları Çiziyoruz" üçüncü etabında altı ilde yaygınlaşması için eğitmen ekibi oluşmasına sunduğunuz katkılar için teşekkür ederiz.

Dilek ÜZÜMCÜLER
Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği
Kurucu Başkanı
2022

Her ilde proje partnerlerine ait işbirliğini gösteren bayraklar iletildi.

**Şiddeti Frenliyoruz
Sınırları Çiziyoruz!**

Proje kapsamında taksi şoförlerinin şiddetle mücadelede dair farkındalık oluşturularak mekanizmalara kolay ulaşım sağlanması ve bilinç artırılması, taksilere konulacak materyaller ile kamuoyunda bilgilendirme sağlanması amaçlanmaktadır.

Sınırları Çiziyoruz! Şiddeti Frenliyoruz!
Drawing the Borders WE'RE CURBING VIOLENCE!
Em Sınoran xéz dikin EM TUNDIYÉ RADIWESTİNIN
ЧЕРТАЕМЕ ГРАНИЦИТЕ ОГРАНИЧАВАМЕ НАСИЛИЕТО
نحن نكبح العنف نرسم الحدود

**Şiddeti
Frenliyoruz!
Sınırları Çiziyoruz!**

**Mor Salkım
7/24 Şiddet Hattı
0531 033 88 44**

**KAMER Vakfı 7/24 Şiddet Hattı
0530 664 44 10**

**Mimoza Kadın Derneği
0324 237 37 36 - 0552 753 70 33**

**EKAMEDER Başvuru Telefonu
0552 591 01 83**

Araçlarda Mor Salkım 7/24 şiddet hattı ve ilde yer alan derneğin iletişimlerinin yer aldığı sticker ve araç kokuları yer aldı.

Eğiticilerimize eğitim kitleri flash bellek ile iletildi. Taksilerde en çok kullanılan anahtarlık ve kalem materyallerinde şiddet hattı yer aldı ve projenin görselliği yaygınlaştırıldı

-Şiddet hattı yaygınlaşmasına dair sticker, araç kokusu, anahtarlık etkili olmaktadır

-Şoförlere verilen katılım belgeleri motive edici

-Materyallerde öz bilgiler vardı ve doğrudan ulaşılabilecek kurum iletişimlerinin yer alması çok faydalı oldu

-Anket formları ve imza sirkülerinin salon toplantıları için daha kullanışlı olacaktır. Saha ziyaretlerinde uygulanmasında zorluk yaşanabiliyor

-Durak ziyaretlerinde anket yerine sözlü geri

bildirimler daha verimli olmayı sağlayacaktır

-Duraklara verilen manifestolar farkındalığa dair etkili

-Araçlar için hazırlanan materyaller şoförler tarafından beğenildi ve araçlarında yer aldı

-Proje kitapçıkları ve broşürler faydalı ancak kitapçıkların daha az sayfa sayısında olması araçlarda yer almasını kolaylaştırabilir.

6. ŞİDDETİ FRENLIYORUZ III. FAZI SINIRLARI ÇİZİYORUZ, ŞİDDETİ FRENLIYORUZ PROJESİ İL DENEYİMLERİ

6.1 EDİRNE KADIN YAŞAM MERKEZİ DERNEĞİ DENEYİMLERİNE DAİR DİYOR Kİ:

EDİRNE/ Edirne Kadın Merkezi Danışma Derneği ve Edirne Şoförler ve Otomobilciler Odası ile proje Edirne ilinde yürütüldü. Eğitim ekibi Hülya Bodur, Şahide Ağaoğlu, BezarTaşlıtepe, Kezban Buyruk, Makbule Yelgin, Fatma Ger, Nazmiye Altıeller ve Öznur Güzey isimli derneğimizin üyesi aktivist kadınlardan oluştu. Proje kapsamında Edirne ilinde 11 Taksi durağı ve 86 şoföre ulaştık.

Proje uygulama sürecinde Edirne Şoförler ve Otomobilciler Odası ile protokol imzalanarak başladı. Tüm şoförlere bu farkındalığı yayabilmek amacıyla Edirne Belediyesi Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü ile görüşüldü. Yapılan görüşmeye; Edirne Belediyesi Ulaşım Hizmetleri Müdürü Erdal Uygun, Ulaşım Hizmetleri Komisyon Başkanı Avukat Filiz Gencan Akın, Edirne Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası Başkanı Ali Şahin ve Zabıta Amiri Hakan Sugetiren katıldı. Erkeklerle farkındalık yaratacak proje ile ilgili bilgi aktarıldı. Görüşme sonucunda projenin sürdürülebilirliği için toplu taşıma yapan şoförlerin de dahil olduğu geniş katılımlı büyük salon toplantısı yapılmasının çok faydalı olacağı konusunda görüş birliği vardı.

Yerel basın projeye çok ilgi gösterdi ve duraklarda özel çekimler ve röportajlar yaptılar.

Proje sürecinde herhangi bir direnç ile karşılaşmadık. Şoförler ilgili ve meraklılardı. Edirne'de kadınların taksileri güvenle kullanabileceklerini münferit olayların dışında bugüne kadar herhangi bir olumsuz olay yaşanmadığını, uygunsuz davranışta bulunan şoförleri aralarından uzaklaştırdıklarını ve yardımcı oldukları olayları paylaştılar.

Özellikle araçlara yapıştırılan stickerlar en dikkat çekici materyaller olduğunu düşünüyoruz. Tüm araçlara yapıştırılması açısından önemli oldu. Proje devam etmesi durumunda stickerlar ve broşür mutlaka olmalı. Edirne için Bulgarca broşür talebi dile getirildi. Basılması ilimiz için çok faydalı oldu.

Projeyi çok hissederek ve keyifle uyguladık. Gölet, Yayla, İstasyon, Binevler Baca, Volkan, Sultan, Has(tane), Kütüphane, Margi, Fatih ve Yılmaz taksi durağı olmak üzere 11 durakta çalışma yapıldı. Taksi ziyaretlerinde şoförlere; ayrımcılık, toplumsal

cinsiyet ve cinsiyet temelli şiddet, kadına yönelik şiddetle mücadelede yasal süreçler ve mekanizmalar hakkında bilgiler verilerek, duraklara manifestolar asılmış, 11 taksi durağında toplam 86 şoför bilgilendirilmiş anket çalışması yapılarak katılım belgeleri verilmiştir. Derneğimizin erkeklere yönelik

ilk projesiydi ve başarılı bir denetim oldu. Bizler içinde öğretici bir süreçti. Tüm illerde uygulanması toplumsal farkındalık ve daha çok ses getirmesi

bakımından önemli olduğunu düşünüyoruz.

Projenin yer aldığı haber link ve video linkleri:

-<http://www.vatandasgazetesi.com.tr/gundem/siddeti-frenliyoruz-sinirlari-ciziyoruz-calismalari-devamh12949.html>

-<https://www.medyagazete.com/haber/siddeti-frenliyoruz-projesinin-ikinci-etabina-bulgarca-da-dahil-oldu536454>

-<https://www.edirnetv.com/edirne/siddeti-frenliyoruz-projesinin-ikinci-etabina-bulgarca-da-dahil-oldu/>

Sınırları Çiziyoruz!

-<https://www.iha.com.tr/edirne-haberleri/siddeti-frenliyoruz-projesinin-ikinci-etabina-bulgarca-dahil-oldu3929123/>

-<https://www.youtube.com/watch?v=plcK0qeUJal>

-<http://www.edirneyenigun.com/haber/43040/siddeti-frenliyoruz-ikinci-etabi-basladi.html>

-<https://www.medyagazete.com/haber/siddeti-frenliyoruz-projesinin-ikinci-etabina-bulgarca-dahil-oldu53645>

-<https://beyazgazete.com/haber/2022/9/22/siddeti-frenliyoruz-projesi-nin-ikinci-etabina-bulgarca-dahil-oldu-6610526.html>

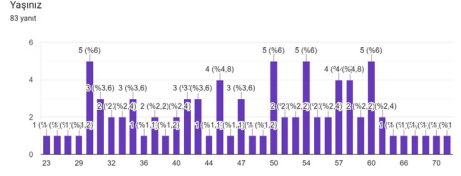

-<https://youtu.be/plcK0qeUJal>

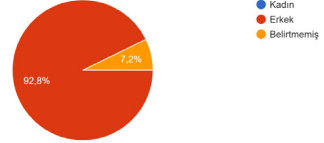
-<https://www.edirnepostasi.net/siddeti-frenliyoruz-sinirlari-ciziyoruz/>

Edirne İli Şoförlere Yönelik Anket Sonuçları

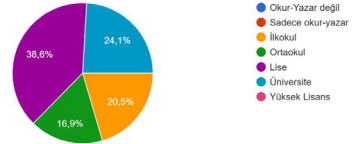
Edirne ilinde taksi şoförlerine eğitim sonrası memnuniyet anketi uygulandı. Ankete 83 taksi şoförü katıldı. Katılımcıların %20,5 ilkokul, %38,6 lise mezunudur. %100 oranında bilgilerin faydalı olduğunu, bilgileri çevrelerindekiyle paylaşacaklarını ve iş hayatlarında kullanabileceklerini belirttiler.

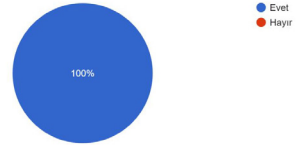
Cinsiyetiniz
83 yanıt

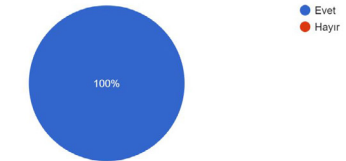
Eğitim Durumunuz
83 yanıt

Eğitimde aktarılan bilgiler faydalıydı.
28 yanıt

Eğitimde verilen bilgileri iş hayatımda kullanabiliyim.
28 yanıt

Öğrendiğim bilgileri çevremle paylaşacağım.
28 yanıt

● Evet
● Hayır

6.2 MERSİN MİMOZA KADIN DERNEĞİ DENEYİMLERİNE DAİR DİYOR Kİ:

MERSİN / Mimoza Kadın Derneği ve Tarsus Şoförler ve Otomobilciler Odası ile proje Mersin ilinde Tarsus ilçesinde yürütüldü. Eğitim ekibi Figen Alp, Hatice Şahin, Gülbahar Güzel, Beritan Onuk, Çiğdem Göksoy isimli derneğimizin üyesi aktivist kadınlardan oluştu. Proje kapsamında Mersin ilinde 11 Taksi durağı ve 72 şoföre (minibüs ve taksi şoförleri) ulaştık.

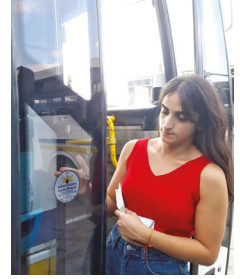

Erkeklerin de şiddete maruz kaldıklarını ama bunun gündem olmadığını kendilerinin bir örgütü olmadığını tüm çalışmaların kadınların lehine olduğu gibi söylemlerle karşılaştık.

Toplumsal cinsiyet rollerinden kaynaklı tüm yaşam alanlarının erkeklere avantaj sağladığını, yasal düzenlemelerin erkek şiddetine zemin hazırladığını ve maalesef kadınların daha fazla ayrımcılığa uğradığını, şiddet gördüğünü ve bunun nedenlerini anlattık.

Kadına yönelik şiddet alanında özelden kadınlarla çalışan bir dernek olarak erkeklerle çalışma yapmak yani mağdur değil fail tarafı ile eğitim çalışması yapmak şiddeti bir bütün ele almak ve karşı tarafın da yaklaşımını görmek kendi çalışmalarımızdaki görünürlüğü arttırdı

Ulaşım araçlarının kadına yönelik şiddet boyutunda önemi, farkındalık ve görünürlüğü arttırdı

Erkeklerin kadına yönelik şiddet konusuna yaklaşımlarını daha net gözlemleme şansımız olduk. Materyaller proje kapsamında donanımlı ve yeterliydi.

Taksi şoförleri ne verilen eğitimin toplu taşıma (minibüs ve otobüs) araç şoförlerine de verilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Bilboard çalışması, sosyal medya da ve yazılı basında çalışmanın yaygınlaştırılması, görünür kılınması gerektiğini düşünüyoruz. Bu süreçte bilboard desteğini Mersin Büyükşehir Belediyesi nden destek aldık.

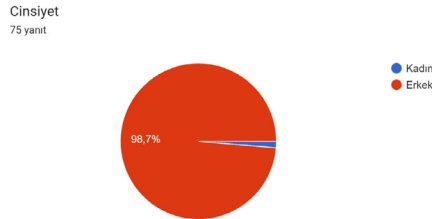
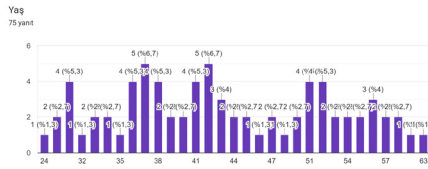
Mersin de projenin iki ayağını tamamladık. Kıymetli bir çalışmaydı bize ve çalıştığımız alanlarda hem verimlilik hemde görünürlük anlamında katkıları oldu. Sizlere devamında başarılar diliyoruz.

Projenin yer aldığı haber link ve video linkleri:

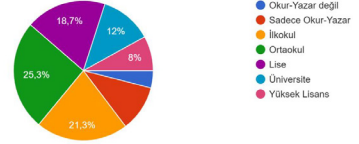
-<https://www.mersintime.com/siddeti-frenliyoruz-projesinin-ikinci-etabina-bulgarca-da-dahil-oldu>

Mersin İli Şöförlere Yönelik Anket Sonuçları

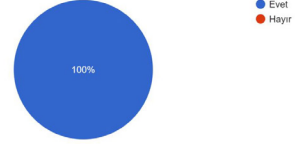
Mersin ilinde taksi şöförlerine eğitim sonrası memnuniyet anketi uygulandı. Ankete 75 taksi ve minübüs şöförü katıldı. Katılımcıların %4 okuryazar değil,%21,3 ilkokul,%25,3 ortaokul, %20 Üniversite mezundur. %100 oranında bilgilerin faydalı olduğunu, %98 bilgileri çevrelerindekiyle paylaşacaklarını ve iş hayatlarında kullanabileceklerini belirttiler.

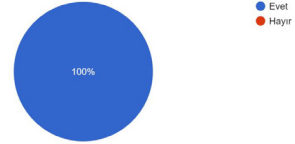
Eğitim Durumu
75 yanıt

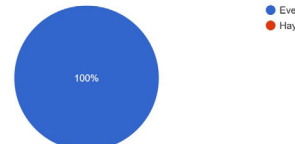
Eğitimde aktarılan bilgiler faydalıydı.
75 yanıt

Eğitimde verilen bilgileri iş hayatımda kullanabiliyim.
75 yanıt

Öğrendiğim bilgileri çevremle paylaşacağım.
75 yanıt

6.3 KAMER VAKFI GAZİANTEP ŞUBESİ DENEYİMLERİNE DAİR DİYOR Kİ:

Gaziantep / Kamer Vakfı Gaziantep Şb.ve Gaziantep Şöförler ve Otomobilciler Esnaf Odası ile proje Gaziantep ilinde yürütüldü. Eğitim ekibi Burcu Yıldırım ve Mina İnan isimli derneğimizin üyesi aktivist kadınlardan oluştu. Proje kapsamında Gaziantep ilinde 5 Taksi durağı ve 90 şöföre ulaştık.

Birebir çalıştığımız her bir durakta mevcut şoförlere erişim sağlayarak ayrımcılık, toplumsal cinsiyet ve cinsiyet temelli şiddet, kadına ve çocuğa yönelik şiddetle mücadelede yasal süreçler ve mekanizmalar hakkında bilgi paylaşımı sağlayarak farkındalık yaratmaya çalıştık. Yapmış olduğumuz bu çalışma doğrultusunda gerekli materyallerin uygulanması ve bu esnada alınan olumlu her bir geri bildirim bizi proje açısından daha teşvik etmeye yönelik ve heyecan vericiydi.

Çalışmanın gerçekleştirildiği her bir durakta; durak başkanları ve çalışan şoförler paylaşılan bilgilerin aslında ne kadar hayati önem taşıdığını ve bu noktada bilinçlenmeye yönelik atılan her adımda yer almak istediklerini belirttiler. Bu sebepten ötürü olumsuz herhangi bir dirençle karşı karşıya kalınmamış olduk.

Yaşadığımız olumsuz herhangi bir direnç olmadığından ötürü herhangi bir çözüm ya da argüman ihtiyacı bulunmadı.

Ulaşılabilecek her bir insan da yeni farkındalıklar, duygular yaşanılması ve bunların birebir dönüşlerini almak bizim için farklı ve güzel bir deneyimdi.

Gaziantep ili mevcut nüfus açısından kalabalık ve büyük bir şehir olmasına rağmen çalışılan taksi durakları şehrin en yaygın olarak kullanılan ve taksi sayısı olarak en yoğun olan duraklar. Bu sebepten ötürü etkili bir çalışma ve az sayıyla çok farkındalık yaratabilmek adına seçilen durakların şehir içi ulaşımda araçlarında ki mevcut broşürlerle, stickerlarla, araç kokuları ve kitapçıklarıyla büyük oranda değişim ve farkındalık yaşatacağına başta taksi şoförleri olmak üzere bizde daha fazla insana ulaşacağını ve olumlu geri bildirimler alacağımızı düşünüyoruz.

Kadına yönelik şiddetle mücadele konusu toplumun her kesimini ilgilendiren bir konu. Bu sebepten dolayı erkeklerinde bu konuda farkındalık sahibi olması bizim için önem arz eden bir konu. Meslek gruplarıyla

farkındalığa yönelik çalışmaların artırılması ve yapılmasının çok daha güzel sonuçları olacağını düşünerek yaşadığımız bu deneyimden de çok verim aldık.

Materyallerin çok dilli oluşu taksici şoförlerinin çok hoşuna gitti. Paylaşılan geri bildirimlerde çok fazla yabancı insan taşıdıkları için bunun kolaylaştırıcı olduğunu dile getirdiler.

Durak başkanlarına yönelik detaylı bir eğitim verildikten sonra kendilerinin sorumlu olduğu şoförlere erişimi açısından daha verimli ve faydalı olabileceğini düşünmekteyiz. (Çalışma saatleri açısından çok yoğun ve aktif olan şoförlerin dikkatlerinin dağılması ya da o esnada gelen bir müşteriye karşılamak durumunda olması sebebiyle yarım kalan eğitimlerin mevcudiyeti açısından belirlenen temsilcilere bu eğitim daha detaylı verilip daha sonra kendilerinin duraklarında bu bilgilendirmeleri sürekli yapabilecek olmaları daha verimli sonuçlar doğurabilir).

Taksi şoförleri dışında aynı zamanda dolmuş ve otobüs şoförlerine de yönelik olarak böyle eğitimlerin yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.

Projede bilbord desteğinin artırılması ve basında yaygınlaştırılması sağlanmalı. Sonra ki fazlarda ilçelerde çalışma yapmak çok isteriz.

Projenin yer aldığı haber link ve video linkleri:

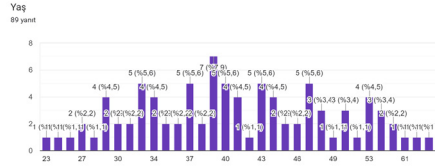
-<https://guneyinsigazetesi.com/taksicilere-farkindalik-egitimi-verilecek/>

-<https://m.bianet.org/bianet/kadin/245711-taksicilere-cinsiyet-esitligi-egitimi-siddeti-frenliyoruz>

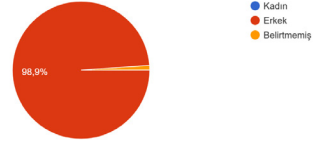
-<https://devhaber.net/gaziantep-te-taksicilere-egitim-verilecek-0610/>

GAZİANTEP İli Şoförlere Yönelik Anket Sonuçları

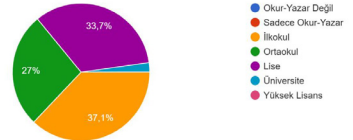
Gaziantep ilinde taksici şoförlerine eğitim sonrası memnuniyet anketi uygulandı. Ankete 89 taksici şoförü katıldı. Katılımcıların %37,1 ilkök, %27 ortaokul, %37,1 lise mezunudur. %100 oranında bilgilerin faydalı olduğunu, %100 bilgileri çevrelerindekiyle paylaşacaklarını ve iş hayatlarında kullanabileceklerini belirttiler.

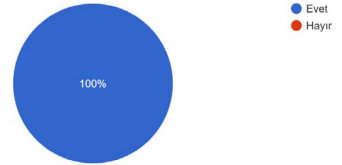
Cinsiyet 89 yanıt

Eğitim Durumu 89 yanıt

Eğitimde aktarılan bilgiler faydalıydı. 89 yanıt

Eğitimde verilen bilgileri iş hayatımda kullanabilirim.
89 yanıt

● Evet
● Hayır

Öğrendiğim bilgileri çevremle paylaşacağım.
89 yanıt

● Evet
● Hayır

6.4 KAMER VAKFI BİTLİS TEMSİLCİLİĞİ DENEYİMLERİNE DAİR DİYOR Kİ:

BİTLİS/ Kamer Vakfı Bitlis Temsilciliği ve Bitlis Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası ile proje Bitlis ilinde yürütüldü. Eğitim ekibi Mehtap Çiçek, Sena İnan isimli derneğimizin üyesi aktivist kadınlardan oluştu. Proje kapsamında Bitlis ilinde 8 Taksi durağı ve 115 şoföre ulaştık

KAMER Vakfı olarak Bitlis ilinde şehrin esnafı ile çalışıyor olmak, kadına yönelik şiddet konusunda onların fikirlerini dinlemek, fikirlerini aktarışlarını izlemek, yorumlamalarını dinlemek ve kadın

çalışmaları, şiddet konusunda yorumlamalarını paylaşabilmeyi deneyimledik.

Farklı yaş gruplarının fikirlerini, fikirler arasında farklılıkları sezmiş olmayı deneyimledik.

Taksi şoförleri ile yapmış olduğumuz çalışmada, taksi durakları yakınlarındaki esnafın ilgiyle yaklaşımları, bu çalışmanın aslında her alanda yapılabilir olduğunu, kadına yönelik şiddet konusunda erkeklerin öğrenmeye açık olduğunu gözlemledik.

Şoförler odası başkanının desteği ve şoförlerin projeye olan merakı çalışmayı oldukça kolaylaştı. Bu sebeple herhangi bir dirençle karşılaşmadık.

Evrensel düşünüp yerel çalıştığımız için çok verim aldık. Erkeklerin kahveleri sadece kendi mekanları olarak görmemelerini sağlamaya çalıştık. Alanlarına girdik.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede erkeklerle de çalışıyor olsak da bu çalışmayı kahveler de ve olumsuz

önyargıların en fazla yönlendirildiği alanlarda gerçekleştirmek bu alandaki deneyimlerimizi güçlendirdi.

Taksi şoförleriyle, Bitlisin fiziksel yapısı dolayısıyla diğer esnaflarla yakın mesafe de olmak, çarşıda bulunan inşaat işçileri ve diğer esnafların projeye kulak vermeleri, durakların küçük olması sebebiyle kadınların hiç uğrayamadığı kahvelerde erkeklerde toplantı yapmış olmak Bitlis çarşısının kadın-erkek keskin çizgisini kırdı diye düşünüyoruz, buna benzer dönüşler alıyoruz.62 katılımcıyla erkeklerle salon toplantısı yaptık.Erkeklerin erkeklik rollerini sorgulamaları için çok farkındalık yarattığımızı inanıyorum.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede konusunda erkeklerle daha önce de çalışmış olmayı deneyimlemiştik, erkeklerle toplumsal cinsiyetin dayattığı rolleri tanımlatırken ve özellikle taksi

şoförlerine de bu konuda farkındalık yarattığımızı inanıyoruz,bu çalışma ile deneyimlerimizi güçlendirdik.

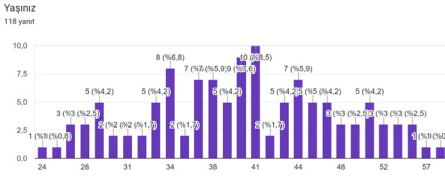
Anket formalarının fazla olmasını kâğıt tüketimi açısından olumsuz bulduk.Projenin düzenli aralıklarla hatırlatılmasının projeyi daha sürdürülebilir kılacağını, projenin ilçelerde de düzenlenmesi projeyi yaygınlaştıracaktır. Yaygınlaşmanın, stickerlerin taksilerin dışında da görünür olması projeyi yaygınlaştıracaktır diye düşünmekteyiz.İlçelere billboard asılması yaygınlaşmayı arttırır fikrindeyiz. Kamu spotu oluşturulmalı çünkü sosyal medyayı kullanmayan kimse kalmadı.

Projenin yer aldığı haber link ve video linkleri

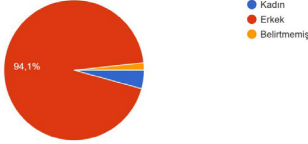
-<http://www.bitlisdogruhaber.com/arsivler/29662>

Bitlis İli Şoförlere Yönelik Anket Sonuçları

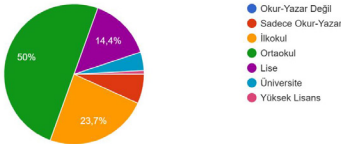
Bitlis ilinde taksi şoförlerine eğitim sonrası memnuniyet anketi uygulandı. Ankete 118 taksi şoförü katıldı. Katılımcıların %23,7 ilkokul,%50 ortaokul, %14,4 lise mezunudur. %100 oranında bilgilerin faydalı olduğunu, bilgileri çevrelerindekiyle paylaşacaklarını ve iş hayatlarında kullanabileceklerini belirttiler.

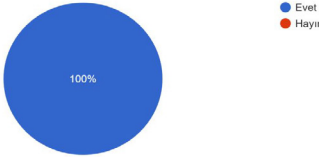
Cinsiyetiniz
118 yanıt

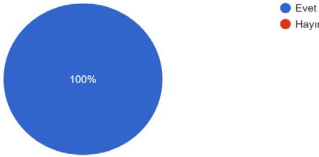
Eğitim Durumunuz
118 yanıt

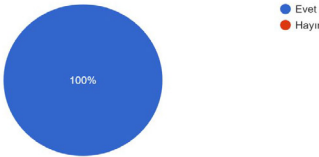
Eğitimde Aktarılan Bilgiler Faydalıydı
118 yanıt

Eğitimde verilen bilgileri iş hayatımda kullanabiliyim
118 yanıt

Öğrendiğim bilgileri çevremle paylaşacağım
116 yanıt

6.5 KAMER VAKFI İĞDIR TEMSİLCİLİĞİ DENEYİMLERİNE DAİR DİYOR Kİ:

İĞDIR/ Kamer Vakfı İğdir Temsilciliği ve İğdir Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası ile proje İğdir ilinde yürütüldü. Eğitim ekibi Songül Keskin, Yazgül Yardım isimli temsilcilerimiz aktivist kadınlardan oluştu. Proje kapsamında İğdir ilinde 18 Taksi durağı ve 134 şoföre ulaştık.

Bu çalışmada farklı heyecan yaşadık, farklı yüzler tanıdık. Yüz yüze yapılan eğitimle yeterince ses getirdiğine inanıyoruz.

Tüm taksi gruplarında ilgi ve merak ile karşılandık. Çalışmaya son derece istekle katılım sağladılar. Çalışmayı çok kıymetli ve eğitici bulduklarını söylediler.

Sivil toplum örgütlerinin her ilde özverili ve gönüllü çalışmaları ile güçlü olundu. Güzel bir çalışmaydı, heyecan yarattı, amaç güzeldi. Kadına yönelik

şiddetle mücadele de erkelere yönelik yüz yüze eğitim verilmesi daha çok kitleye ulaşmamızı sağladı.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede erkeklerle birlikte mücadele etmenin önemi, şiddete maruz kalan bir kadının taksilerine binmesi durumunda yasalara ve yönlendirilecek kurumlara dair yüz yüze eğitim verilerek bilgilenmeleri, bilinçli hareket etmeleri hem şiddet mağduru hem de kendi can güvenlikleri açısından önemi, bu konuda şoförlerinin farkındalık yaşamaları, duyarlı olmaları sağlandı. Eğitimlerde şoförlerin şiddetle mücadele süreci, deneyimleri ve yaşadıkları sorunların anlatılması, çalışmaya katılım sağlayan şoförler ve otomobilciler odası başkanın bu konu hakkında çözüm odaklı çalışma yapacağı sözünü vermesi çok önemliydi.

İlimizde KAMER Vakfı olarak Kadına yönelik şiddet ile mücadelede Ayrımcılık, toplumsal cinsiyet ve cinsiyet temelli şiddet konularında erkelere yönelik toplantılar ve farkındalık çalışmaları yürütüyoruz. Bu nedenle taksi şoförlerine yönelik çalışma daha verimli ve deneyimli geçti. Kullanılan materyaller çalışmanın amacına yönelikti. Manifestolar ilgi çekici ve konuyu aydınlatıcıydı.

Çalışmaya ilçelerde ki duraklar da dâhil edilebilir. Ayrıca sokaklarda reklam panoları ve Billboardlar da yayınlana bilir.

İlimizde merkezde bulunan toplam 18 durak ve toplam 134 taksi şoförü ile çalışma yapıldı. Çalışma ilçedeki

taksi duraklarıyla da sürdürülebilir. Ayrıca metreyeler toplu yolcu taşıma araçlarında dağıtılabilir.

Çalışmanın ilçelerde devam etmesi. Kırsal kesimde yaşayan şiddete maruz kalan kadınların taksilerine binmesi durumunda şoförlerin yasalara ve yönlendirilecek kurumlara dair yüz yüze eğitimle bilgilenmeleri, duraklarda manifestonun yer alması, taksilerde broşürlerin olması ve araçlarda bulunan 7/24 şiddet hattı yaygınlaşması, fark yaratılması önem arz etmektedir. Çalışma Tuzluca, Aralık ve Karakoyun ilçesinde sürdürülebilir.

Kadının insan hakları alanında yılladır mücadele veren KAMER Vakfı, Şoförler ve Otomobilciler Odası ve Mor Salkım işbirliği ile sürdürüldü. Şiddeti Frenliyoruz Proje kapsamında projeye emek veren, gönül veren sürdürülebilirliğinin sağlanmasından dolayı projeye destek veren tüm dernek ve oda yönetimlerine, taksi duraklarına ve duyarlı şoförlere teşekkür eder proje ekibinin çalışmalarında başarılar dileriz.

6.6 MARDİN KAMER VAKFI KIZILTEPE TEMSİLCİLİĞİ DENEYİMLERİNE DAİR DİYOR Kİ:

Mardin/ Kamer Vakfı Kızıltepe Temsilciliği ve Mardin Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası ile proje Mardin ilinde yürütüldü. Eğitim ekibi Canan Yağmurcu isimli temsilcimizin üyesi aktivist kadınlardan oluştu. Proje kapsamında Bitlis ilinde 10 Taksi durağı ve 71 şoföre ulaştık.

KAMER Vakfı olarak edindiğimiz ve saha çalışma deneyimlerimizden yola çıkarak Toplumsal çalışmalarımızdan ve cinsiyet, toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılık ve şiddetin kadınlar ve çocuklar üzerindeki olumsuz etkileri hakkında farkındalık ve duyarlılık yaratıcı çalışmalar yaparak cinsiyet eşitliğinin ana takımlaştırılmasına destek olmak ve bu anlamda farkındalık yaratmak.

Herhangi bir sorun yaşamadan verimli bir çalışma gerçekleştiğini düşünüyoruz. Daha fazla Erkek kitlesine ulaşarak farkındalık yaratmak amacımız.

İlk defa taksi şoförlerine yönelik yaptığımız bu çalışmada bize heyecan verici güzel deneyimler kazandırdı. Taksi şoförlerine; ayrımcılık, toplumsal cinsiyet ve cinsiyet temelli şiddet, kadına ve çocuğa yönelik şiddetle mücadelede yasal süreçler ve mekanizmalar hakkında bilgi vererek Şiddete maruz kalan bir kadının taksilerine binmesi durumunda yasalara ve yönlendirilecek kurumlara dair bilgilencmeleri yaptıktan sonra. Taksi şoförlerinin, yaşadıkları birçok hikâyeyi paylaşarak araçlarına şiddet gören bir kadın bindiğinde nereye götürüleceği ve ne yapabileceklerine dair bilgi eksiklikleri olduğunun kendilerinde dile getirdiler. Verdiğimiz eğitimlerin kendilerine çok şey kattığını ve bilinçlendiklerini dile getirmeleri bize daha çok kitleye ulaşarak farkındalık yaratıcı toplantılar ve bunun yaygınlaştırılması duygusunu kattı.

Mardin'de ilk defa taksicilere yönelik yapılan bu çalışma ile ses getirdiğini ve farkındalık yarattığını düşünüyoruz.

KAMER vakfı olarak erkeklere yönelik birçok eğitim ve toplantılar yapıyoruz. Fakat ilk defa Taksicilere yönelik yapılan bu çalışmada daha çok erkek kitlesine ulaşıp farkındalık yaşatmak güzel ve heyecan verici bir deneyim kazandırdı. Metaryelleri sorun yaşamadan materyalleri kullandıklarını gözlemledik. Özellikle Taksi şoförlerine verilen katılımcı belgelerini

çok sevdiklerini dile getirerek verilen belgeleri çerçeveletip duraklara asacaklarını ifade ettiler.

Birçok İl ve ilçede yaygınlaştırılması gerektiğini düşünüyoruz. Özellikle taksicilerin önerilerinden yola çıkarak bu tür eğitimlerin dolmuş şoförlerinde verilmesi katkı sağlayacağını düşünüyoruz. İl ve ilçelerde bulunan bütün duraklara ve şoförlere eğitim verilip yaygınlaştırılması diye düşünüyoruz.

Yerel gazete ve haberlerde yer alarak yaygınlaştırılması gerekmektedir. Mardin ilinde ulaşılmayan ve eğitim almayan duraklara ulaşip eğitim almalarını sağlamak isteriz. Gayet güzel ve verimli bir çalışma gerçekleşti. Bu projenin birçok ilde yaygınlaştırılmasını faydalı buluyoruz.

Projenin yer aldığı haber link ve video linkleri

-<https://www.mardinlife.com/mardinli-soforler-siddeti-frenleyecek.html>

-<https://www.kiziltepeekspres.com/haber-kamer-ile-soforler-odasi-siddeti-frenliyoruz-sinirlari-ciziyoruz-protokolu-16805.html>

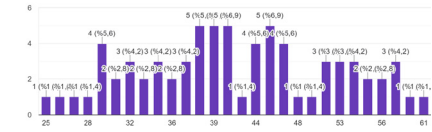
Sınırları Çiziyoruz!

Mardin İli Şoförlere Yönelik Anket Sonuçları

Mardin ilinde taksi şoförlerine eğitim sonrası memnuniyet anketi uygulandı. Ankete 72 taksi şoförü katıldı. Katılımcıların %43,1 ilkököl,%20,8 ortaokul,%27,8 lise mezunudur. %100 oranında bilgilerin faydalı olduğunu, bilgileri çevrelerindekiyle paylaşacaklarını ve iş hayatlarında kullanabileceklerini belirttiler.

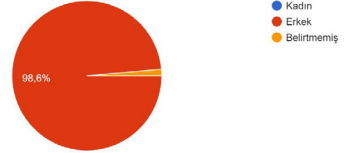
Yaşınız

72 yanıt

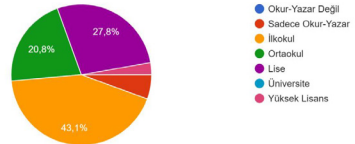
Cinsiyetiniz

72 yanıt

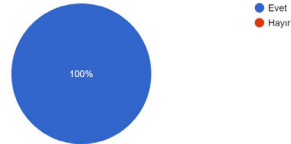
Eğitim Durumunuz

72 yanıt

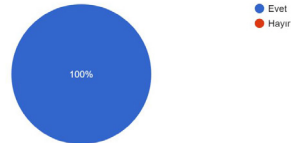
Eğitimde Aktarılan Bilgiler Faydalıydı

72 yanıt

Eğitimde verilen bilgileri iş hayatında kullanabilirim

72 yanıt

● Evet
● Hayır

7. ŞİDDETI FRENLIYORUZ YAYGINLAŞIYOR “SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK”

Bursa ilinde başlayan ‘Şiddeti Frenliyoruz’ Projesi ile 34 taksi durağına materyaller ulaştırıldı, şiddeti frenliyoruz manifestoları 18 durakta yer aldı ayrıca yüz yüze eğitim/durak ziyaretleri, uygulanan anketler ile 1.390 şoför ve 509 taksi aracına ulaşıldı.

Projenin ikinci fazında ‘Edirne’den Van’a Şiddeti Frenliyoruz’ adı ile Edirne ilinde 9 Taksi durağı ve 125 şoföre, Mersin ilinde 12 Taksi durağı ve 150 şoföre, Van ilinde 5 Taksi durağı ve 50 şoföre, Trabzon ilinde 5 Taksi durağı ve 95 şoföre ulaşıldı. Projenin ikinci fazı işbirlikleri ve özellikle pandemi dönemine rağmen sivil toplum örgütlerinin özverili, gönüllü çalışmaları ile 31 durak 420 şoföre ulaştırılmasını sağladı.

Projenin üçüncü fazında ‘Sınırları Çiziyoruz, Şiddeti Frenliyoruz’ adı ile devam eden Edirne ilinde 11 Taksi durağı ve 86 şoföre, Mersin ilinde 11 Taksi durağı ve 72 şoföre, Gaziantep ilinde 5 Taksi durağı ve 90 şoföre, Bitlis ilinde 8 Taksi durağı ve 115 şoföre, Iğdır ilinde 18 Taksi durağı ve 134 şoföre, Mardin ilinde 10 Taksi durağı ve 71 şoföre ulaşıldı. Projenin üçüncü fazı işbirlikleri ve özellikle pandemi dönemine rağmen sivil toplum örgütlerinin özverili, gönüllü çalışmaları ile 63 durak 568 şoföre ulaştırılmasını sağladı.

Proje ilk ve ikinci fazı dikkate alındığında Türkiye’de ‘Şiddeti Frenliyoruz’ projesi ile 128 taksi durağı ve 2378 şoföre ulaşıldı.

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği Türkiye’nin her bir köşesine projeyi yaygınlaştırmayı hedeflemektedir. İşbirliği yapılan dernekler ve ulaşılan şoförlerde projenin yaygınlaşması gerektiğine dair geri dönüşlerde bulunmuşlardır.

Taksi Şoförleri;

Şoförler eğitimler sonrasında uygulanan eğitimlerde bilgi edindikleri ve çevreleri ile paylaşacaklarını, iş yaşamlarına bilgilerden faydalanacaklarını belirttiler. Projenin etkisi ve devamlılığının olmasını yinelediler ve dolmuş, minibüs şoförlerine de yapılmasını

önerdiler. Proje kapsamında altı ilde işbirliği yapılan sivil toplum örgütleri projenin Türkiye'nin her yerine yaygınlaşması hatta illerinde devam etmesine dair teşvik edici geri bildirimler verdiler. Ayrıca sürdürülebilirliğe dair raporlarında öneriler sundular.

Proje yerel basın organlarında ilgi gördü. Erkeklerin cinsiyet temelli şiddet dair farkındalık kazanmaları ve şiddetle mücadele mekanizmalarına dair bilgi edinmelerine dair etkili çalışmalar oldu.

Mersin ilinde Tarsus Minübüsçüler Odasının talebi üzerine minübüs şoförleri ile çalışma yapıldı.

İşbirliği Gerçekleştirilen Dernekler;

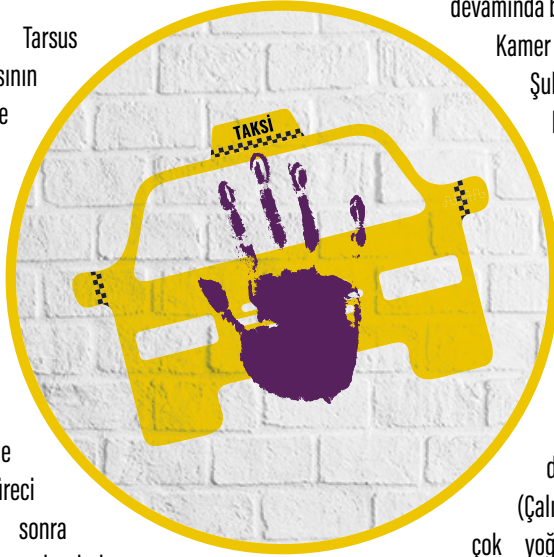
Edirne Kadın Merkezi Dayanışma Derneği; Edirne ilinde pandemi süreci tamamlandıktan sonra geniş katılımlı seminerlerin verilmesi ve taksi şoförleri yanısıra toplu taşıma araçlarına yönelik eğitimlerin yapılmasını önermektedir. Projenin sürmesi durumunda Edirne ilinde çalışmaları devam ettirmeyi planlamaktadır. Materyallerin etkili olduğu ayrıca proje kapsamında billboardlarda yayınlanmasının ilde farkındalık sağlayacağını belirtmektedir.

Mersin Mimoza Kadın Derneği; Taksi şoförleri yanısıra minübüs şoförleri ile çalışmanın etkili olacağını önermektedir. Projenin bir sonraki fazı olması durumunda basın ayağının daha güçlendirilerek

kullanılmasının etkili olacağını belirtmektedir. Taksi şoförleri ne verilen eğitimin toplu taşıma (minibüs ve otobüs) araç şoförlerine de verilmesi gerektiğini düşünüyorlar. Billboard çalışması, sosyal medya da ve yazılı basında çalışmanın yaygınlaştırılması, görünür kılınması gerekliliği önemli. Mersin de projenin iki ayağını tamamladı. Kıymetli bir çalışmaydı ve çalıştığımız alanlarda hem verimlilik hemde görünürlük anlamında katkıları oldu. Sizlere devamında başarılar diliyoruz.

Kamer Vakfı Gaziantep Şubesi; Durak başkanlarına yönelik detaylı bir eğitim verildikten sonra kendilerinin sorumlu olduğu şoförlere erişimi açısından daha verimli ve faydalı olabileceğini düşünmekteyiz.

(Çalışma saatleri açısından çok yoğun ve aktif olan şoförlerin dikkatlerinin dağılması ya da o esnada gelen bir müşteriyi karşılamak durumunda olması sebebiyle yarım kalan eğitimlerin mevcudiyeti açısından belirlenen temsilcilere bu eğitim daha detaylı verilip daha sonra kendilerinin duraklarında bu bilgilendirmeleri sürekli yapabilecek olmaları daha verimli sonuçlar doğurabilir). Taksi şoförleri dışında aynı zamanda dolmuş ve otobüs şoförlerine de yönelik olarak böyle eğitimlerin yaygınlaştırılması sağlanmalıdır. Projede billboard desteğinin artırılması ve basında yaygınlaştırılması sağlanmalı. Sonra ki fazlarda ilçelerde çalışma yapmak çok isteriz.

Kamer Vakfı Bitlis Temsilciliği; Kadına yönelik şiddetle mücadelede konusunda erkeklerle daha önce de çalışmış olmayı deneyimlemiştik, erkeklerle toplumsal cinsiyetin dayattığı rolleri tanımlatırken ve özellikle taksi şoförlerine de bu konuda farkındalık yarattığımızı inanıyoruz, bu çalışma ile deneyimlerimizi güçlendirdik. Anket formlarının fazla olmasını kâğıt tüketimi açısından olumsuz bulduk. Projenin düzenli aralıklarla hatırlatılmasının projeyi daha sürdürülebilir kılacağını, projenin ilçelerde de düzenlenmesi projeyi yaygınlaştıracaktır.

Yaygınlaşmanın, stickerlerin taksilerin dışında da görünür olması projeyi yaygınlaştıracaktır diye düşünmekteyiz. İlçelere billboard asılması yaygınlaşmayı artırır fikrindeyiz. Kamu spotu oluşturulmalı çünkü sosyal medyayı kullanmayan kimse kalmadı.

Kamer Vakfı Iğdır Temsilciliği; Çalışmanın ilçelerde devam etmesi. Kırsal kesimde yaşayan şiddete maruz kalan kadınların taksilere binmesi durumunda şoförlerin yasalara ve yönlendirilecek kurumlara dair yüz yüze eğitimle bilgilenmeleri, duraklarda manifestonun yer alması, taksilerde broşürlerin olması ve araçlarda bulunan 7/24 şiddet hattı

yaygınlaşması, fark yaratılması önem arz etmektedir. Çalışma Tuzluca, Aralık ve Karakoyun ilçesinde sürdürülebilir. Kadının insan hakları alanında yıllardır mücadele veren KAMER Vakfı, Şoförler ve Otomobilciler Odası ve Mor Salkım işbirliği ile sürdürüldü. Şiddeti Frenliyoruz Proje kapsamında projeye emek veren, gönül veren sürdürülebilirliğinin sağlanmasından dolayı projeye destek veren tüm dernek ve oda yönetimlerine, taksi duraklarına ve duyarlı şoförlere teşekkür eder proje ekibinin çalışmalarında başarılar dileriz.

Kamer Vakfı Kızıltepe Temsilciliği; Mardin ilinde ulaşılmayan ve eğitim almayan duraklara ulaşım eğitim almalarını sağlamak isteriz. Gayet güzel ve verimli bir çalışma gerçekleşti. Bu projenin birçok ilde yaygınlaştırılmasını faydalı buluyoruz. Birçok İl ve ilçede yaygınlaştırılması gerektiğini düşünüyoruz. Özellikle taksicilerin önerilerinden yola çıkarak bu tür eğitimlerin dolmuş şoförlerinde verilmesi katkı sağlayacağını düşünüyoruz. İl ve ilçelerde bulunan bütün duraklara ve şoförlere eğitim verilip yaygınlaştırılması diye düşünüyoruz. Yerel gazete ve haberlerde yer alarak yaygınlaştırılması gerekmektedir. Mardin ilinde ulaşılmayan ve eğitim almayan duraklara ulaşım eğitim almalarını sağlamak isteriz. Gayet güzel ve verimli bir çalışma gerçekleşti. Bu projenin birçok ilde yaygınlaştırılmasını faydalı buluyoruz.

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği olarak Türkiye'nin dört bir yanında 'Şiddeti Frenliyoruz' demek için çalışmaya, işbirlikleri yapmaya devam edeceğiz... Kamer Vakfı kalan 15 ilde çalışma yapmak istediğini belirtti.

Yaşasın Kadın Dayanışması

 7/24

0531 033 88 44

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İçin Bize Ulaşın

Mor Salkım Şiddet Hattı

morsalkimkadin

morsalkimdernegi

MorMorsalkim

morsalkimdernegi@hotmail.com

www.morsalkim.org.tr

KAMER Vakfı 7/24 Şiddet Hattı

0530 664 44 10

Mimoza Kadın Derneği

324 237 37 36 - 0552 753 70 33

EKAMEDER Başvuru Telefonu

0552 591 01 83